

МОНГОЛ УЛСЫН ОЛОН УЛСЫН ГЭРЭЭ КОНСУЛЫН ХАРИЛЦААНЫ ТУХАЙ ВЕНИЙН КОНВЕНЦ

1963 оны 4 дүгээр сарын 24-ний өдөр баталж, 1967 оны 3 дугаар сарын 19-ний өдөр хүчин төгөлдөр болсон □

Энэхүү конвенцид оролцогч улсууд,
ард түмний хооронд консулын харилцаа эрт дээр үеэс тогтож ирснийг тэмдэглэн,
улсуудын бүрэн тэгш эрх, олон улсын энх тайван, аюулгүй байдлыг сахин хамгаалах,
улсуудын хооронд найрсаг харилцаа хөгжүүлэхэд тус дөхөм үзүүлэх талаар Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын дүрмийн зорилго, зарчмыг анхааран үзэж,
дипломат харилцаа, дархан эрхийн талаархи Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Бага хурал 1961 оны 4 дүгээр сарын 18-наас эхлэн гарын үсэг зурахаар нээгдсэн Дипломат харилцааны тухай Венийн конвенц байгуулсныг харгалзан,
консулын харилцаа, эрх ямба, дархан эрхийн тухай олон улсын конвенц байгуулах нь улсуудын төрийн болон нийгмийн байгууллын ялгааг үл харгалзан тэдгээрийн хооронд найрсаг харилцаа хөгжүүлэхэд мөн тус дөхөм болно гэдэгт итгэн,
тэдгээр эрх ямба, дархан эрхийг аль нэг хувь хүний ашиг тусын тулд биш, харин консулын байгууллагууд өөрийн улсын нэрийн өмнөөс чиг үүргээ үр нөлөөтэй биелүүлэх явдлыг хангахад зориулан олгож байгааг ухамсарлан,
энэхүү конвенцоор шууд зохицуулаагүй асуудлыг олон улсын заншлын эрх зүйн хэм хэмжээгээр урьдын адил зохицуулсаар байхыг нотлон,
дараахь зүйлийг хэлэлцэн тохиролцов:
1 дүгээр зүйл
Нэр томъёо
1. Дор дурдсан нэр томъёо нь энэхүү конвенцид дараахь утга илэрхийлнэ:
(а) “консулын байгууллага” гэж аливаа ерөнхий консулын газар, консулын газар, дэд

консулын газар буюу консулын төлөөлөгчийн газрыг хэлнэ;

(b) “консулын тойрог” гэж консулын байгууллагад консулын чиг үүрэг гүйцэтгэхэд нь зориулан тогтоосон газар нутгийг хэлнэ;

(c) “консулын байгууллагын тэргүүн” гэж энэ албан тушаалд ажиллах чиг үүрэг хүлээсэн хүнийг хэлнэ;

(d) “консулын албан тушаалтан” гэж консулын байгууллагын тэргүүнийг оролцуулан энэ албан тушаалд консулын чиг үүрэг гүйцэтгэх үүрэг хүлээсэн аливаа хүнийг хэлнэ;

(e) “консулын албан хаагч” гэж консулын байгууллагад захиргаа буюу техникийн үүрэг гүйцэтгэж байгаа аливаа хүнийг хэлнэ;

(f) “үйлчлэх бүрэлдэхүүний гишүүн” гэж консулын байгууллагад үйлчлэх үүрэг гүйцэтгэж байгаа аливаа хүнийг хэлнэ;

(g) “консулын байгууллагын гишүүд” гэж консулын албан тушаалтан, консулын албан хаагчид болон үйлчлэх бүрэлдэхүүний гишүүдийг хэлнэ;

(h) “консулын бүрэлдэхүүний гишүүд” гэж консулын байгууллагын тэргүүнээс бусад консулын албан тушаалтан, мөн консулын албан хаагч болон үйлчлэх бүрэлдэхүүний гишүүдийг хэлнэ;

(i) “гэрийн хувь ажилтан” гэж консулын байгууллагын гишүүнд гагцхүү хувиараа үйлчилж байгаа хүнийг хэлнэ;

(j) “консулын байр” гэж хэн өмчилж буйг үл харгалзан зөвхөн консулын байгууллагын зорилгод ашиглаж байгаа барилга буюу барилгын хэсэг, мөн тэрхүү барилга буюу барилгын хэсгийн эзэлж буй газрыг хэлнэ;

(k) “консулын архив” гэж консулын байгууллагын бүх баримт бичиг, захидал, ном, дүрс бичлэг, авиа бичлэгийн хальс, данс бүртгэл, шифр, нууц түлхүүр, картын сан болон тэдгээрийг хадгалж хамгаалахад зориулсан аливаа тавилга төхөөрөмжийг хэлнэ.

2. Консулын албан тушаалтан хоёр зэрэглэлтэй байна, тухайлбал орон тооны консулын албан тушаалтан, өргөмжит

консулын албан тушаалтан гэж байна. Энэхүү конвенцийн II бүлгийн заалт орон тооны консулын албан тушаалтны тэргүүлсэн консулын байгууллагад, III бүлгийн заалт өргөмжит консулын албан тушаалтан нарын тэргүүлсэн консулын байгууллагад хамаарна.

3. Консулын байгууллагын гишүүд хүлээн авагч улсын иргэн буюу уг улсад байнга оршин суугч байвал тэдний эрхийн байдлыг энэхүү конвенцийн 71 дүгээр зүйлд заасны дагуу зохицуулна.

I БҮЛЭГ

КОНСУЛЫН ХАРИЛЦААНЫ ТУХАЙ НИЙТЛЭГ ЗААЛТ

I анги. КОНСУЛЫН ХАРИЛЦАА ТОГТООХ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ

2 дугаар зүйл

Консулын харилцаа тогтоох

1. Консулын харилцааг улсууд харилцан тохиролцож тогтооно.

2. Хоёр улсын хооронд дипломат харилцаа тогтоохыг зөвшөөрснийг хэрэв өөрөөр тайлбарлаагүй бол консулын харилцаа тогтоохыг зөвшөөрсөнд тооцно.

3. Дипломат харилцааг таслах нь консулын харилцааг *ipso facto* таслахад хүргэхгүй.

3 дугаар зүйл

Консулын чиг үүрэг гүйцэтгэх

Консулын чиг үүргийг консулын байгууллагууд гүйцэтгэнэ. Эл чиг үүргийг энэхүү конвенцийн заалтын дагуу мөн дипломат төлөөлөгчийн газрууд гүйцэтгэнэ.

4 дүгээр зүйл

Консулын байгууллагыг нээх

1. Консулын байгууллагыг хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт зөвхөн тэр улсын зөвшөөрлөөр байгуулж болно.

2. Консулын байгууллагын байрлах газар, түүний зиндаа, консулын тойргийг томилогч улс тогтоож, хүлээн авагч улс зөвшөөрнө.

3. Консулын байгууллагын байрлах газар, түүний зиндаа, консулын тойргийг томилогч улс зөвхөн хүлээн авагч улсын зөвшөөрлөөр цаашид өөрчилж болно.

4. Аль нэг ерөнхий консулын газар буюу

консулын газар байрлаж байгаагаасаа өөр суурин газарт дэд консулын газар буюу консулын төлөөлөгчийн газар нээхийг хүсвэл хүлээн авагч улсын зөвшөөрлийг мөн авах шаардлагатай.

5. Консулын байгууллага байрлаж байгаагаасаа өөр газарт өөрийн албан байр байгуулах бол хүлээн авагч улсын тодорхой зөвшөөрлийг мөн урьдчилан авах шаардлагатай.

5 дугаар зүйл

Консулын чиг үүрэг

Консулын чиг үүрэгт дор дурдсан ажил орно:

(a) томилогч улс, түүний харьяат хувь хүн болон хуулийн этгээдийн ашиг сонирхлыг хүлээн авагч улсад олон улсын эрх зүйн хүрээнд хамгаалах;

(b) томилогч улс, хүлээн авагч улсын хооронд худалдаа, эдийн засаг, соёл, шинжлэх ухааны харилцааг хөгжүүлэхэд тус дөхөм үзүүлэх, мөн тэдгээрийн хооронд найрсаг харилцааг энэхүү конвенцийн заалтын дагуу бусад арга замаар хөгжүүлэхэд тус дөхөм үзүүлэх;

(c) хүлээн авагч улсын худалдаа, эдийн засаг, соёл, шинжлэх ухааны амьдралд болж байгаа үйл явдал, нөхцөл байдлыг хууль ёсны бүхий л арга замаар судалж тодруулах, тэдгээрийн тухай томилогч улсын засгийн газарт мэдээлэх, сонирхсон этгээдэд мэдээлэл өгөх;

(d) томилогч улсын иргэдэд паспорт, буцах үнэмлэх олгох, томилогч улсад зорчихыг хүссэн хүмүүст виз буюу зохих бичиг баримт олгох;

(e) томилогч улсын харьяат хувь хүн болон хуулийн этгээдэд тусламж дэмжлэг үзүүлэх;

(f) нотариатын үйлдэл хийх, иргэний байдлыг бүртгэх болон ийм төрлийн бусад үүрэг гүйцэтгэх, мөн хүлээн авагч улсын хууль, журамд харшлахгүй бол захиргааны чанартай зарим чиг үүрэг гүйцэтгэх;

(g) хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт *mortis causa* тохиолдолд өв залгамжлалын асуудал гарвал томилогч улсын харьяат хувь хүн болон хуулийн этгээдийн ашиг сонирхлыг

хүлээн авагч улсын хууль, журмын дагуу хамгаалах;

(h) томилогч улсын харьяат насанд хүрээгүй буюу эрх зүйн бүрэн чадамжгүй бусад иргэдийн ашиг сонирхлыг ялангуяа тэднийг асран хамгаалах, харгалзан дэмжих шаардлага гарвал хүлээн авагч улсын хууль, журмын дагуу хамгаалах;

(i) хэрэв томилогч улсын иргэд эзгүй байх буюу бусад шалтгаанаар эрх, ашиг сонирхлоо цаг тухайд нь хамгаалж чадахгүй бол тэдний эрх, ашиг сонирхлыг хамгаалах урьдчилсан арга хэмжээ авах шийдвэрийг хүлээн авагч улсын хууль, журмын дагуу гаргуулах зорилгоор хүлээн авагч улсын шүүх, бусад байгууллагын өмнө өөрийн иргэдийг хүлээн авагч улсад тогтоосон журам, дадлын дагуу төлөөлөх буюу тэднийг зохистой төлөөлөх явдлыг хангах;

(j) олон улсын хүчин төгөлдөр гэрээний дагуу, хэрэв тийм гэрээгүй бол хүлээн авагч улсын хууль, журамд үл харшлах аливаа өөр журмаар шүүхийн болон шүүхийн бус бичиг баримт дамжуулах, томилогч улсын шүүхийн даалгавар буюу шүүхэд зориулан мэдүүлэг авах даалгавар гүйцэтгэх;

(k) томилогч улсын харьяалал бүхий хөлөг онгоц, тэр улсад бүртгэлтэй нисэх онгоц, түүнчлэн тэдгээрийн багийг томилогч улсын хууль, журамд заасан эрхийн дагуу хянаж, шалгах;

(l) энэ зүйлийн (k) дэд хэсэгт дурдсан хөлөг онгоц, нисэх онгоц болон тэдгээрийн багт тусламж үзүүлэх, хөлөг онгоцны аялалтай холбогдсон өргөдөл хүлээн авах, хөлгийн бичиг баримтыг хянах, үйлдэх, замд тохиолдсон аливаа хэрэг явдлыг хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллагын эрх мэдэлд хохирол учруулахгүйгээр мөрдөн шалгах, томилогч улсын хууль, журамд заасны дагуу хөлгийн ахмад, багийн бүрэлдэхүүн, далайчдын хоорондын элдэв маргааныг шийдвэрлэх;

(m) хүлээн авагч улсын хууль, журмаар хориглоогүй буюу хүлээн авагч улс татгалзахгүй бол, эсхүл томилогч улс, хүлээн

авагч улсын хооронд мөрдөж байгаа олон улсын хэлэлцээрт заасан бол томилогч улсаас консулын байгууллагад итгэж даалгасан бусад чиг үүргийг гүйцэтгэх.

6 дугаар зүйл

Консулын тойргоос гадна консулын чиг үүрэг гүйцэтгэх

Консулын албан тушаалтан онцгой нөхцөл байдалд хүлээн авагч улсын зөвшөөрснөөр консулын тойргоос гадна чиг үүргээ гүйцэтгэж болно.

7 дугаар зүйл

Гуравдахь улсад консулын чиг үүрэг гүйцэтгэх

Томилогч улс холбогдох улсуудад мэдэгдэхэд тэдний аль нэг нь илт татгалзахгүй бол өөр улсад консулын чиг үүрэг гүйцэтгэхийг аль нэг улс дахь консулын байгууллагадаа даалгаж болно.

8 дугаар зүйл

Гуравдахь улсын өмнөөс консулын чиг үүрэг гүйцэтгэх

Хүлээн авагч улсад зохих ёсоор мэдэгдэхэд тэр улс татгалзахгүй бол томилогч улсын консулын байгууллага хүлээн авагч улсад гуравдахь улсын өмнөөс консулын чиг үүрэг гүйцэтгэж болно.

9 дүгээр зүйл

Консулын байгууллагын тэргүүний зиндаа

1. Консулын байгууллагын тэргүүнүүдийг дараахь дөрвөн зиндаанд хуваана:

(a) ерөнхий консул

(b) консул

(c) дэд консул

(d) консулын төлөөлөгч.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн заалт нь хэлэлцэн тохирогч аль нэг тал консулын байгууллагын тэргүүн биш консулын албан тушаалтны зэрэг дэвийг тогтоох эрхийг ямар нэг хэлбэрээр хязгаарлахгүй.

10 дугаар зүйл

Консулын байгууллагын тэргүүнийг томилж, үүргээ гүйцэтгэхийг нь зөвшөөрөх

1. Консулын байгууллагын тэргүүнийг томилогч улс томилж, хүлээн авагч улс чиг үүргээ гүйцэтгэхийг нь зөвшөөрнө.

2. Консулын байгууллагын тэргүүнийг томилж, чиг үүргээ гүйцэтгэхийг нь зөвшөөрөх ёс журмыг энэхүү конвенцийн заалтыг баримтлан томилогч улс, хүлээн авагч улсын хууль, журам, заншлаар тогтооно.

11 дүгээр зүйл

Консулын патент буюу томилолтыг мэдэгдэх бичиг

1. Томилогч улс консулын байгууллагын тэргүүнийг томилох бүрдээ албан тушаалыг нь нотолж, овог нэр, зэрэглэл, зиндаа, консулын тойрог, консулын байгууллагын байрлах газрыг нийтлэг журмын дагуу заасан патент хэлбэрийн буюу түүнтэй адил баримт бичгийг түүнд олгоно.

2. Томилогч улс уг патент буюу түүнтэй адил баримт бичгийг консулын байгууллагын тэргүүн нутаг дэвсгэрт нь чиг үүргээ гүйцэтгэх улсын засгийн газарт дипломат буюу өөр зохих шугамаар илгээнэ.

3. Хэрэв хүлээн авагч улс зөвшөөрвөл томилогч улс патент буюу түүнтэй адил бичиг баримтын оронд энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан агуулгатай мэдэгдэх бичгийг хүлээн авагч улсад илгээж болно.

12 дугаар зүйл

Экзекватур

1. Консулын байгууллагын тэргүүн хүлээн авагч улсаас ямар ч хэлбэртэй байж болох экзекватур хэмээх зөвшөөрөл авснаар чиг үүргээ гүйцэтгэж эхэлнэ.

2. Экзекватур олгохоос татгалзаж байгаа улс тийнхүү татгалзсан шалтгаанаа томилогч улсад мэдэгдэх үүрэггүй.

3. 13, 15 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд консулын байгууллагын тэргүүн экзекватур хүлээн авахаасаа өмнө чиг үүргээ гүйцэтгэж үл болно.

13 дугаар зүйл

Консулын байгууллагын тэргүүнд үүргээ гүйцэтгэхийг түр зөвшөөрөх

Консулын байгууллагын тэргүүнд экзекватур олгохоос өмнө чиг үүргээ гүйцэтгэхийг түр зөвшөөрч болно. Энэ тохиолдолд энэхүү конвенцийн заалтыг хэрэглэнэ.

14 дүгээр зүйл

Консулын тойргийн эрх бүхий байгууллагад мэдэгдэх

Консулын байгууллагын тэргүүнд чиг үүргээ гүйцэтгэхийг түр ч гэсэн зөвшөөрмөгц хүлээн авагч улс консулын тойргийн эрх бүхий байгууллагад нэн даруй мэдэгдэж, консулын байгууллагын тэргүүн албан тушаалынхаа дагуу чиг үүргээ гүйцэтгэх, энэхүү конвенцид заасан онцгой эрх эдлэхэд нь шаардагдах арга хэмжээ авна.

15 дугаар зүйл

Консулын байгууллагын тэргүүний чиг үүргийг түр гүйцэтгэх

1. Хэрэв консулын байгууллагын тэргүүн чиг үүргээ гүйцэтгэх боломжгүй буюу консулын байгууллагын тэргүүний орон тоо сул байвал консулын байгууллагын тэргүүний чиг үүргийг консулын байгууллагын тэргүүний үүрэг гүйцэтгэгч түр гүйцэтгэж болно.

2. Томилогч улсын дипломат төлөөлөгчийн газар, хэрэв уг улс хүлээн авагч улсад төлөөлөгчийн газаргүй бол консулын байгууллагын тэргүүн буюу хэрэв тэр нь боломжгүй бол томилогч улсын эрх бүхий аливаа байгууллага консулын байгууллагын тэргүүний үүрэг гүйцэтгэгчийн овог нэрийг хүлээн авагч улсын гадаад хэргийн яаманд буюу уг яамны заасан байгууллагад мэдэгдэнэ. Нийтлэг журмын дагуу үүнийг урьдчилан мэдэгдэнэ. Консулын байгууллагын тэргүүний үүрэг гүйцэтгэгч нь томилогч улсаас хүлээн авагч улсад суугаа дипломат төлөөлөгч ч биш, консулын албан тушаалтан ч биш байвал хүлээн авагч улс зөвшөөрөл олгох болзол тавьж болно.

3. Хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллагууд консулын байгууллагын тэргүүний үүрэг гүйцэтгэгчид тусалж, түүнийг хамгаална. Тэрбээр консулын байгууллагыг тэргүүлж байгаа үед энэхүү конвенцийн заалт консулын байгууллагын тэргүүнд хамаардагийн нэгэн адил үндэслэлээр түүнд хамаарна. Гэвч консулын байгууллагын тэргүүний үүргийг түр гүйцэтгэгч гагцхүү зохих нөхцөлд тохирохгүй байгаа бол хүлээн

авагч улс түүнд консулын байгууллагын тэргүүний эдэлдэг давуу эрх, эрх ямба, дархан эрхийг олгох үүрэггүй.

4. Томилогч улсаас хүлээн авагч улсад суугаа дипломат төлөөлөгчийн газрын дипломат бүрэлдэхүүний гишүүн энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу консулын байгууллагын тэргүүний үүрэг гүйцэтгэгчээр томилогдоход хүлээн авагч улс татгалзахгүй бол дипломат эрх ямба, дархан эрхээ хэвээр эдэлнэ.

16 дугаар зүйл

Консулын байгууллагуудын тэргүүнүүдийн ахлах дараалал

1. Консулын байгууллагуудын тэргүүнүүдийн зиндаа тус бүр дэх ахлах дарааллыг тэдэнд экзекватур олгосон он, сар, өдрөөр тогтооно.

2. Хэрэв консулын байгууллагын тэргүүнд экзекватур олгохоос өмнө чиг үүргээ гүйцэтгэхийг түр зөвшөөрсөн бол түүний ахлах дарааллыг түр зөвшөөрөл олгосон он, сар, өдрөөр тогтоох бөгөөд энэ дарааллыг экзекватур олгосноос хойш ч баримтална.

3. Экзекватур буюу түр зөвшөөрлийг адилхан нэг өдөр хүлээн авсан консулын байгууллагуудын хоёр буюу хэд хэдэн тэргүүний ахлах дарааллыг патент буюу патенттай адил баримт бичиг, эсхүл 11 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан мэдэгдлийг хүлээн авагч улсад ирүүлсэн он, сар, өдрөөр тогтооно.

4. Консулын байгууллагуудын тэргүүний үүрэг гүйцэтгэгчид ахлах дарааллын хувьд консулын байгууллагуудын тэргүүнүүдийн дараа орох бөгөөд тэдний өөр хоорондын ахлах дарааллыг консулын байгууллагын тэргүүний үүргийг түр гүйцэтгэж эхэлснийг 15 дугаар зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасны дагуу мэдэгдсэн он, сар, өдрөөр тогтооно.

5. Консулын байгууллагыг тэргүүлж байгаа өргөмжит консулын албан тушаалтнууд дээр дурдсан журмын дагуу тухайн зиндаа тус бүрд консулын байгууллагуудын орон тооны тэргүүнүүдийн дараа орно.

6. Консулын байгууллагуудын тэргүүнүүд ахлах дарааллын хувьд тийм эрхийн байдал

эдлэхгүй консулын албан тушаалтны түрүүнд байна.

17 дугаар зүйл

Консулын албан тушаалтан дипломат ажиллагаа явуулах

1. Томилогч улс нь дипломат төлөөлөгчийн газаргүй бөгөөд гуравдахь улсын дипломат төлөөлөгчийн газраар төлөөлүүлээгүй улсад суугаа консулын албан тушаалтан хүлээн авагч улсын зөвшөөрснөөр консулын эрхийн байдалдаа үл нөлөөлөхүйцээр дипломат үйлдэл хийх эрх эдэлж болно. Консулын албан тушаалтан тийм үйлдэл хийх нь дипломат эрх ямба, дархан эрх эдлэх эрхийг түүнд үл олгоно.

2. Консулын албан тушаалтан хүлээн авагч улсад мэдэгдэж засгийн газар хоорондын аливаа байгууллагын дэргэд томилогч улсаа төлөөлөн ажиллаж болно. Тийнхүү төлөөлөн ажиллахдаа олон улсын заншлын эрх зүйн дагуу буюу олон улсын гэрээгээр олгодог эрх ямба, дархан эрх эдлэх эрхтэй. Гэхдээ консулын аливаа чиг үүрэг гүйцэтгэхдээ шүүхийн харьяаллаас чөлөөлөгдөх талаар энэхүү конвенцийн дагуу консулын албан тушаалтанд олгосноос илүү дархан эрх эдлэх эрхгүй.

18 дугаар зүйл

Хоёр буюу хэд хэдэн улс нэг хүнийг консулын албан тушаалтнаар томилох

Хоёр буюу хэд хэдэн улс хүлээн авагч улсын зөвшөөрснөөр нэг хүнийг тухайн улсад консулын албан тушаалтнаар томилж болно.

19 дүгээр зүйл

Консулын бүрэлдэхүүний гишүүдийг томилох

1. 20, 22, 23 дугаар зүйлийн заалтыг хэрэглэхийн хамт, томилогч улс консулын бүрэлдэхүүний гишүүдийг чөлөөтэй томилж болно.

2. Томилогч улс консулын байгууллагын тэргүүнээс гадна консулын бүх албан тушаалтны овог нэр, зэрэглэл, зиндааг хүлээн авагч улсад тухайн улс хүсвэл 23 дугаар зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан эрхээ эдлэхэд нь хангалттай хугацаанд мэдэгдэнэ.

3. Томилогч улс хууль, журамдаа заасны

дагуу шаардлагатай бол консулын байгууллагын тэргүүн биш консулын албан тушаалтанд экзекватур олгохыг хүлээн авагч улсаас хүсч болно.

4. Хүлээн авагч улс хууль, журамдаа заасны дагуу шаардлагатай бол консулын байгууллагын тэргүүн биш консулын албан тушаалтанд экзекватур олгож болно.

20 дугаар зүйл

Консулын бүрэлдэхүүний тоо

Консулын бүрэлдэхүүний тоог тодорхой тохиролцоогүй бол хүлээн авагч улс консулын тойргийн нөхцөл байдал, тухайн консулын байгууллагын хэрэгцээг харгалзан уг тоог зохистой, хэвийн гэж үзсэн хэмжээнээс нь хэтрүүлэхгүй байхыг шаардаж болно.

21 дүгээр зүйл

Консулын байгууллагын консулын албан тушаалтнуудын ахлах дараалал

Томилогч улсын дипломат төлөөлөгчийн газар, хэрэв уг улс хүлээн авагч улсад тийм төлөөлөгчийн газаргүй бол консулын байгууллагын тэргүүн нь консулын байгууллагын консулын албан тушаалтнуудын ахлах дараалал, энэ дарааллын аливаа өөрчлөлтийг хүлээн авагч улсын гадаад хэргийн яаманд буюу уг яамнаас заасан байгууллагад мэдэгдэнэ.

22 дугаар зүйл

Консулын албан тушаалтны иргэний харьяалал

1. Консулын албан тушаалтан нь зарчмын хувьд томилогч улсын иргэн байвал зохино.

2. Консулын албан тушаалтныг хүлээн авагч улсын тодорхой илэрхийлсэн зөвшөөрөлгүйгээр тэр улсын иргэдээс томилж болохгүй бөгөөд авсан зөвшөөрлийг хэдийд ч цуцалж болно.

3. Томилогч улсын иргэн биш гуравдахь улсын иргэдийн хувьд хүлээн авагч улс дээрхийн нэгэн адил эрхийг эдэлж болно.

23 дугаар зүйл

Non grata гэж мэдэгдсэн хүмүүс

1. Хүлээн авагч улс консулын аль нэг албан тушаалтныг *persona non grata*, эсхүл

консулын бүрэлдэхүүний аль нэг гишүүнийг тааламжгүй этгээд гэж үзэж байгаагаа томилогч улсад хэдийд ч мэдэгдэж болно. Энэ тохиолдолд томилогч улс уг хүнийг эгүүлэн татах буюу консулын байгууллагад гүйцэтгэх чиг үүргийг нь зогсооно.

2. Хэрэв томилогч улс энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан үүргээ биелүүлэхээс татгалзах буюу боломжийн хугацаанд биелүүлэхгүй бол хүлээн авагч улс уг хүний экзекватурыг цуцлах буюу түүнийг консулын бүрэлдэхүүний гишүүнд тооцохоо больж болно.

3. Консулын байгууллагын ажилтнаар томилогдсон хүнийг хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт хүрэлцэн ирэхээс нь өмнө буюу хэрэв уг хүн хүлээн авагч улсад байгаа бол консулын байгууллагад чиг үүргээ гүйцэтгэж эхлэхээс нь өмнө түүнийг тааламжгүй этгээд гэж мэдэгдэж болно. Аливаа ийм тохиолдолд томилогч улс түүний томилолтыг цуцлана.

4. Хүлээн авагч улс энэ зүйлийн 1, 3 дахь хэсэгт заасны дагуу шийдвэрлэсэн учир шалтгаанаа томилогч улсад тайлбарлах үүрэггүй.

24 дүгээр зүйл

Томилогдсон, хүрэлцэн ирсэн, буцсан тухай хүлээн авагч улсад мэдэгдэх

1. Хүлээн авагч улсын гадаад хэргийн яаманд буюу уг яамнаас заасан байгууллагад дараахь зүйлийг мэдэгдэж байна:

(а) консулын байгууллагын гишүүд томилогдсон, консулын байгууллагад томилогдоод хүрэлцэн ирсэн, бүрмөсөн буцсан буюу чиг үүргээ зогсоосон зэрэг консулын байгууллагад ажиллаж байгаа үед нь гарч болох бөгөөд эрхийн байдалд нь нөлөөлсөн бусад өөрчлөлтийн тухай;

(б) консулын байгууллагын гишүүдтэй хамт байнга амьдран суудаг тэдний гэр бүлийн гишүүн хүрэлцэн ирсэн, бүрмөсөн буцсан, мөн зохих тохиолдолд түүний гэр бүлийн гишүүн болсон буюу гэр бүлийн гишүүн байхаа больсон тухай;

(с) гэрийн хувь ажилтан хүрэлцэн ирсэн, бүрмөсөн буцсан, мөн зохих тохиолдолд тийм ажилтан ажлаа дуусгасан тухай;

(d) хүлээн авагч улсад оршин суугч хүмүүсийг эрх ямба, дархан эрх эдлэх эрхтэй консулын байгууллагын гишүүнээр буюу гэрийн хувь ажилтнаар хөлслөн ажиллуулсан, ажлаас чөлөөлсөн тухай.

2. Хүрэлцэн ирэх, бүрмөсөн буцах тухай аль болохоор цаг тухайд нь мэдэгдэж байна.

II анги. КОНСУЛЫН ЧИГ ҮҮРЭГ ДУУСАХ

25 дугаар зүйл

Консулын байгууллагын гишүүний чиг үүрэг дуусах

Консулын байгууллагын гишүүний чиг үүрэг *inter alia* дор дурдсан тохиолдолд дуусгавар болно:

(a) томилогч улс түүний чиг үүргийг дуусгасан тухайгаа хүлээн авагч улсад мэдэгдсэн;

(b) экзекватурыг нь цуцалсан;

(c) хүлээн авагч улс түүнийг консулын бүрэлдэхүүний гишүүнд тооцохоо больсон тухайгаа томилогч улсад мэдэгдсэн.

26 дугаар зүйл

Хүлээн авагч улсаас буцах

Хүлээн авагч улс консулын байгууллагын гишүүд, хүлээн авагч улсын иргэн биш гэрийн хувь ажилтан, тэдэнтэй хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүдэд үүрэгт ажлаа дуусгаснаас хойш аль болох богино хугацаанд бэлтгэж буцаж явахад нь шаардагдах цаг хугацаа, нөхцлийг тэдний иргэний харьяаллыг үл харгалзан зэвсэгт мөргөлдөөний үед ч олгож байна. Тухайлбал, шаардлагатай бол тэдэнд болон хүлээн авагч улсад олж авсан бөгөөд тухайн улсаас гаргахыг хориглосноос бусад эд хөрөнгөө тээвэрлэхэд нь шаардагдах унаа хөсөг гаргаж өгнө.

27 дугаар зүйл

Консулын байр, архив, томилогч улсын ашиг сонирхлыг онцгой тохиолдолд хамгаалах

1. Хоёр улсын хооронд консулын харилцаа тасарвал:

(а) хүлээн авагч улс зэвсэгт мөргөлдөөний үед ч консулын байрыг консулын байгууллагын эд хөрөнгө, консулын архивын хамт хүндэтгэн хамгаална;

(b) томилогч улс консулын байрыг түүнд байгаа эд хөрөнгө, консулын архивын хамт хамгаалахыг хүлээн авагч улсад тохиромжтой гуравдахь улсын хамгаалалтад итгэн даалгаж болно;

(с) томилогч улс өөрийнхөө болон иргэдийнхээ ашиг сонирхлыг хамгаалахыг хүлээн авагч улсад тохиромжтой гуравдахь улсад итгэн даалгаж болно.

2. Консулын байгууллагыг түр буюу бүрмөсөн хаавал энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн

(а) дэд хэсэгт заасныг баримтална. Үүнээс гадна:

(а) хэрэв томилогч улс хүлээн авагч улсад дипломат төлөөлөгчийн газаргүй боловч түүний нутаг дэвсгэрт өөр консулын байгууллагатай бол хаагдсан консулын байгууллагын байр, тэнд байгаа эд хөрөнгө, консулын архивыг хамгаалах, мөн хүлээн авагч улсын зөвшөөрснөөр уг консулын байгууллагын тойрогт консулын чиг үүрэг гүйцэтгэхийг нөгөө консулын байгууллагад итгэн даалгаж болно; эсхүл

(b) хэрэв томилогч улс хүлээн авагч улсад дипломат төлөөлөгчийн газар буюу өөр консулын байгууллагагүй бол энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн (в), (с) дэд хэсэгт заасныг баримтална.

II БҮЛЭГ

КОНСУЛЫН БАЙГУУЛЛАГА, ОРОН ТООНЫ
КОНСУЛЫН АЛБАН ТУШААЛТАН БОЛОН
КОНСУЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БУСАД
ГИШҮҮНИЙ ДАВУУ ЭРХ, ЭРХ ЯМБА,
ДАРХАН ЭРХ

I анги. КОНСУЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ДАВУУ
ЭРХ, ЭРХ ЯМБА, ДАРХАН ЭРХ

28 дугаар зүйл

Консулын байгууллагын ажлыг хөнгөвчлөх
Хүлээн авагч улс консулын байгууллагаас
чиг үүргээ гүйцэтгэхэд бүх бололцоо олгоно.

29 дүгээр зүйл

Төрийн далбаа, сүлд хэрэглэх

1. Томилогч улс өөрийн төрийн далбаа, сүлдийг хүлээн авагч улсад энэ зүйлд заасны дагуу хэрэглэх эрхтэй.

2. Томилогч улсын төрийн далбаа, сүлдийг консулын байгууллага байрлаж байгаа барилга, түүний орц, мөн консулын байгууллагын тэргүүний өргөө болон албан үүргээ гүйцэтгэж яваа үед уналгадаа мандуулж болно.

3. Энэ зүйлд заасан эрхийг эдлэхдээ хүлээн авагч улсын хууль, журам, заншлыг баримтлана.

30 дугаар зүйл

Байраар хангах

1. Хүлээн авагч улс томилогч улсаас консулын байгууллагадаа шаардлагатай байрыг хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт түүний хууль, журмын дагуу олж авахад нь дэмжлэг үзүүлэх буюу эсхүл өөр арга замаар байр олоход нь консулын байгууллагад туслалцаа үзүүлнэ.

2. Мөн хүлээн авагч улс шаардлагатай бол консулын байгууллагаас гишүүддээ тохиромжтой орон байр олж авахад нь туслалцаа үзүүлнэ.

31 дүгээр зүйл

Консулын байрны халдашгүй байдал

1. Консулын байр энэ зүйлд заасан хэмжээнд халдашгүй байна.

2. Консулын байгууллагын тэргүүн, түүний нэр заасан хүн буюу томилогч улсын дипломат төлөөлөгчийн газрын тэргүүний зөвшөөрөлгүйгээр консулын байрны зөвхөн консулын байгууллагын албан ажилд зориулсан хэсэгт хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллага нэвтрэх эрхгүй. Гэвч гал түймэр буюу хамгаалах арга хэмжээ хойшлуулашгүй авах шаардлагатай гэнэтийн бусад аюул тохиолдвол консулын байгууллагын тэргүүний зөвшөөрөл байгаа гэж үзэж болно.

3. Хүлээн авагч улс консулын байранд элдвээр халдах буюу хохирол учруулахаас хамгаалах, консулын байгууллагын амгалан тайван байдлыг элдвээр алдагдуулах, нэр төрийг доромжлохоос урьдчилан сэргийлэх

зохистой бүхий л арга хэмжээг энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасныг баримтлан авах онцгой үүрэг хүлээнэ.

4. Консулын байр, түүн доторх тавилга эд хогшил, консулын байгууллагын эд хөрөнгө болон унаа хөсөг улсын батлан хамгаалах буюу нийгмийн хэрэгцээний ямар нэг дайчилгаанаас чөлөөлөгдөх дархан эрх эдлэнэ. Хэрэв дээр дурдсан зорилгоор байрыг дайчлах шаардлага гарвал консулын үүрэгт ажлаа гүйцэтгэхэд нь саад болохооргүй боломжийн бүх арга хэмжээг авч, томилогч улсад дүйх хэмжээний нөхөн төлбөрийг нэн даруй төлнө.

32 дугаар зүйл

Консулын байрыг татвар хураамжаас чөлөөлөх

1. Томилогч улсын буюу түүнийг төлөөлсөн аливаа хүний өмчилсөн буюу түрээсэлсэн консулын байр, консулын байгууллагын орон тооны тэргүүний өргөөг тодорхой төрлийн үйлчилгээний хөлсөөс бусад улс, муж, орон нутгийн бүх татвар, хураамжаас чөлөөлнө.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу татвар, хураамжаас чөлөөлөх нь томилогч улс буюу түүнийг төлөөлсөн хүнтэй гэрээ байгуулсан хүн хүлээн авагч улсын хуулийн дагуу ногдуулах татвар, хураамжид үл хамаарна.

33 дугаар зүйл

Консулын архив, баримт бичгийн халдашгүй байдал

Консулын архив, бичиг баримт хэдийд ч, хаана ч халдашгүй байна.

34 дүгээр зүйл

Чөлөөтэй зорчих эрх

Улсын аюулгүй байдлын үүднээс нэвтрэн орохыг хориглосон буюу тусгай журмаар зохицуулдаг бүсийн тухай хууль, журамд нь харшлахгүй бол консулын байгууллагын бүх гишүүнийг нутаг дэвсгэрээр нь чөлөөтэй зорчиж аялах эрхийг хүлээн авагч улс хангана.

35 дугаар зүйл

Чөлөөтэй харилцах

1. Хүлээн авагч улс консулын байгууллагаас

албаны бүх зорилгоор чөлөөтэй харилцахыг зөвшөөрч хамгаална. Консулын байгууллага томилогч улсын засгийн газар, хаана ч байгаа дипломат төлөөлөгчийн газар болон бусад консулын байгууллагатай харилцахдаа дипломат болон консулын элч, дипломат болон консулын битүүмжилсэн шуудан, нууц түлхүүртэй буюу шифрлэсэн илгээлт зэрэг зохистой бүх арга хэрэгсэлийг ашиглаж болно. Гэхдээ консулын байгууллага радио дамжуулагчийг гагцхүү хүлээн авагч улсын зөвшөөрлөөр суурилуулан ашиглаж болно.

2. Консулын байгууллагын албан захидал харилцаа халдашгүй байна. Албан захидал харилцаа гэж консулын байгууллага, түүний чиг үүрэгт хамаарах бүх захидал харилцааг хэлнэ.

3. Консулын шууданг задалж буюу саатуулж үл болно. Гэвч эл шууданд энэ зүйлийн 4 дэх хэсэгт дурдсан захидал, баримт бичиг, эд юмсаас өөр зүйл байна гэж хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллага үзэх баттай үндэслэлтэй бол шууданг өөрсдийнх нь дэргэд задлан үзүүлэхийг томилогч улсын эрх бүхий төлөөлөгчөөс шаардаж болно. Хэрэв томилогч улсын эрх мэдэлтэн энэ шаардлагыг биелүүлэхээс татгалзвал шууданг илгээсэн газарт нь буцаан хүргүүлнэ.

4. Консулын шууданг бүрдүүлж байгаа бүх богц боодол гадна талдаа түүний шинжийг тодорхойлсон үзэгдэхүйц тэмдэгтэй байх бөгөөд түүнд зөвхөн албан бичиг захидал буюу гагцхүү албан хэрэгцээнд зориулсан баримт бичиг, эд юмс байж болно.

5. Консулын элч түүний өөрийн эрх зүйн байдал, авч яваа консулын шуудангийн богц боодлын тоог заасан албан баримт бичигтэй байна. Хүлээн авагч улс зөвшөөрөөгүй бол консулын элч нь хүлээн авагч улсын иргэн байж болохгүй бөгөөд мөн томилогч улсын иргэн биш бол хүлээн авагч улсад байнга оршин суугч байж үл болно. Элч үүргээ гүйцэтгэх үедээ хүлээн авагч улсын хамгаалалтад байна. Тэрбээр хувийн

халдашгүй эрхтэй байх бөгөөд түүнийг аливаа хэлбэрээр баривчилж буюу албадан саатуулж үл болно.

6. Томилогч улс, түүний дипломат төлөөлөгчийн газар болон консулын байгууллагууд консулын ад нос элчийг томилж болно. Тийм тохиолдолд энэ зүйлийн 5 дахь хэсэгт заасныг мөн баримтлах боловч тэрхүү элч хариуцаж яваа консулын шуудангаа зохих газарт нь хүргэмэгц дархан эрх нь дуусгавар болно.

7. Консулын шууданг нэвтрэн орохыг зөвшөөрсөн боомтод зогсох хөлөг онгоц буюу нисэх буудалд буух иргэний тээврийн нисэх онгоцны даргад хариуцуулан өгч болно. Түүнд шуудангийн богц боодлын тоог заасан албан баримт бичиг олгох боловч түүнийг консулын элч гэж үзэхгүй. Консулын байгууллага орон нутгийн холбогдох эрх бүхий байгууллагатай тохиролцсоны дагуу шууданг хөлөг онгоцны буюу нисэх онгоцны даргаас шууд саадгүй хүлээн авахаар аль нэг гишүүнээ явуулж болно.

36 дугаар зүйл

Томилогч улсын иргэдтэй харилцах, уулзах

1. Томилогч улсын иргэдийн талаар консулын чиг үүргийг гүйцэтгэхийг хөнгөвчлөх үүднээс:

(a) консулын албан тушаалтан томилогч улсын иргэдтэй чөлөөтэй харилцаж, биечлэн уулзаж болно. Томилогч улсын иргэд ч томилогч улсын консулын албан тушаалтантай мөн тийнхүү чөлөөтэй харилцаж, биечлэн уулзаж болно;

(b) консулын тойрогт томилогч улсын аль нэг иргэнийг баривчилсан, хорьсон буюу шүүх хурал хүртэл цагдан хорьсон, эсхүл ямар нэг өөр хэлбэрээр албадан саатуулсныг уг иргэн шаардвал хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллага томилогч улсын консулын байгууллагад нэн даруй мэдэгдэнэ. Тэдгээр байгууллага баривчлагдсан, гянданд хоригдсон, цагдан хоригдсон буюу албадан саатуулагдсан хүнээс уг консулын байгууллагад мэдэгдэх гэсэн бүх мэдээг саадгүй уламжилна. Тэдгээр байгууллага энэ

дэд хэсэгт дурдсан эрхийг нь уг хүнд нэн даруй мэдэгднэ.

(с) консулын албан тушаалтнууд хоригдсон, цагдан хоригдсон буюу албадан саатуулагдсан томилогч улсын иргэнтэй уулзаж ярилцах эрхтэй бөгөөд мөн түүнтэй захидлаар харилцах, түүнийг эрх зүйн талаар төлөөлөх арга хэмжээ авах эрхтэй. Тэд мөн өөрийн тойрогт шүүхийн шийдвэрийн дагуу хоригдсон, цагдан хоригдсон буюу албадан саатуулагдсан томилогч улсын аль ч иргэнтэй очиж уулзах эрхтэй. Гэхдээ хоригдсон, цагдан хоригдсон буюу албадан саатуулагдсан иргэн илт татгалзвал консулын албан тушаалтан түүний нэрийн өмнөөс үйл ажиллагаа явуулахаас түдгэлзэх ёстой.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан эрхийг хүлээн авагч улсын хууль, журмын дагуу хэрэгжүүлэх бөгөөд уг хууль, журам нь энэ зүйлээр олгогдож байгаа эрхийг эдлэхэд чиглэсэн зорилгыг бүрэн хэрэгжүүлэхэд тус дөхөм үзүүлэх ёстой.

37 дугаар зүйл

Нас барсан, асран хамгаалагч буюу харгалзан дэмжигч томилсон, хөлөг онгоц болон нисэх онгоц осолдсон тухай мэдэгдэх Хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллага зохих мэдээлэлтэй байгаа бол дор дурдсаныг гүйцэтгэх үүрэгтэй:

(а) томилогч улсын иргэн нас барсан бол түүний нас барсан тойргийг хамаарах консулын байгууллагад энэ тухай нэн даруй мэдэгдэх;

(b) асран хамгаалагч буюу харгалзан дэмжигчийг томилох нь томилогч улсын харьяат насанд хүрээгүй буюу эрхийн бүрэн чадамжгүй иргэний ашиг сонирхолд нийцэх аливаа тохиолдлын тухай эрх бүхий консулын байгууллагад нэн даруй мэдэгдэх. Гэхдээ ийм мэдээлэл уламжлах нь уг томилолтын талаар хүлээн авагч улсын хууль, журмыг хэрэглэхэд хохирол учруулахгүй байвал зохино;

(с) томилогч улсын харьяалал бүхий хөлөг онгоц хүлээн авагч улсын нутгийн буюу

дотоодын усанд осолдсон буюу хайртсан, эсхүл томилогч улсад бүртгэлтэй нисэх онгоц хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт осолдсон бол энэ тухай осол гарсан газарт хамгийн ойр консулын байгууллагад нэн даруй мэдэгдэх.

38 дугаар зүйл

Хүлээн авагч улсын эрх бүхий байгууллагатай харилцах

Консулын албан тушаалтан чиг үүргээ гүйцэтгэхдээ:

(a) консулын тойргийнхоо орон нутгийн эрх бүхий байгууллага;

(b) хүлээн авагч улсын хууль, журам, заншил буюу олон улсын холбогдох гэрээнд заасан түвшинд зөвшөөрсөн бол хүлээн авагч улсын төвийн эрх бүхий байгууллагад хандаж болно.

39 дүгээр зүйл

Консулын хураамж

1. Консулын байгууллага хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт консулын үйлдэл хийхдээ томилогч улсын хууль, журамд заасан төлбөр, хураамж авч болно.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан төлбөр, хураамжийн хэлбэрээр авсан мөнгө, мөн ийм төлбөр, хураамж авсан баримт нь хүлээн авагч улсын бүх татвар, хураамжаас чөлөөлөгдөнө.

II анги. ОРОН ТООНЫ КОНСУЛЫН АЛБАН ТУШААЛТАН, КОНСУЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БУСАД ГИШҮҮНИЙ ДАВУУ ЭРХ, ЭРХ ЯМБА, ДАРХАН ЭРХ

40 дүгээр зүйл

Консулын албан тушаалтныг хамгаалах

Хүлээн авагч улс консулын албан тушаалтныг зохих ёсоор хүндэтгэж, түүний бие, эрх чөлөө, нэр төрд ямарваа байдлаар халдахаас урьдчилан сэргийлэх бүхий л зохистой арга хэмжээ авна.

41 дүгээр зүйл

Консулын албан тушаалтны хувийн халдашгүй байдал

1. Хүнд гэмт хэрэг үйлдсэний улмаас шүүхийн эрх бүхий байгууллагын шийдвэр гарснаас бусад үндэслэлээр консулын албан

тушаалтныг шүүх хурал хүртэл баривчилах буюу албадан саатуулж үл болно.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт зааснаас бусад тохиолдолд зөвхөн шүүхийн хүчин төгөлдөр шийдвэр гүйцэтгэж байгаа биш бол консулын албан тушаалтныг хорих зэргээр хувийн эрх чөлөөг нь ямар нэг хэлбэрээр хязгаарлаж үл болно.

3. Хэрэв консулын албан тушаалтны эсрэг эрүүгийн хэрэг үүсгэвэл тэрбээр эрх бүхий байгууллагад хүрэлцэн очих ёстой. Чингэхдээ шүүх ажиллагааны үед түүний албан байдлыг харгалзан хүндэтгэж, консулын чиг үүргээ гүйцэтгэхэд нь энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт зааснаас бусад тохиолдолд саад учруулахаас аль болохоор зайлсхийнэ. Консулын албан тушаалтныг энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу албадан саатуулах шаардлага гарвал хэргийг аль болох богино хугацаанд үүсгэнэ.

42 дугаар зүйл

Баривчилсан, цагдан хорьсон, ялласан тухай мэдэгдэх

Хүлээн авагч улс консулын бүрэлдэхүүний аль нэг гишүүнийг шүүх хурал хүртэл баривчилсан, цагдан хорьсон, эрүүгийн хэрэг үүсгэсэн бол энэ тухай консулын байгууллагын тэргүүнд нэн даруй мэдэгдэнэ. Хэрэв консулын байгууллагын тэргүүн өөрөө ийм арга хэмжээнд өртвөл хүлээн авагч улс энэ тухай томилогч улсад дипломат шугамаар мэдэгдэнэ.

43 дугаар зүйл

Хууль зүйн хариуцлагаас чөлөөлөгдөх дархан эрх

1. Консулын албан тушаалтан болон консулын албан хаагчид консулын чиг үүргээ гүйцэтгэх үед хийсэн үйлдлийн тухайд хүлээн авагч улсын шүүх буюу захиргааны байгууллагын өмнө хууль зүйн хариуцлага үл хүлээнэ.

2. Гэхдээ энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн заалт иргэний дараахь нэхэмжлэлд хамаарахгүй:

(а) консулын албан тушаалтан буюу консулын албан хаагчаас томилогч улсын төлөөлөгчийн хувьд шууд буюу шууд бусаар

үүрэг хүлээлгүйгээр байгуулсан гэрээнээс үүдсэн нэхэмжлэл; эсхүл

(b) хүлээн авагч улсад зам тээврийн хэрэгсэл, хөлөг онгоц буюу нисэх онгоцны ослоос учирсан хохиролтой холбогдуулан гуравдахь этгээдээс гаргасан нэхэмжлэл.

44 дүгээр зүйл

Гэрчийн мэдүүлэг өгөх үүрэг

1. Консулын байгууллагын гишүүд шүүхийн буюу захиргааны хэрэг шийдвэрлэх ажиллагаанд гэрчээр дуудагдаж болно. Энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт зааснаас бусад тохиолдолд консулын албан хаагч буюу үйлчлэх бүрэлдэхүүний гишүүн мэдүүлэг өгөхөөс татгалзаж үл болно. Хэрэв консулын албан тушаалтан мэдүүлэг өгөхөөс татгалзвал түүнийг албадах буюу шийтгэх ямар ч арга хэмжээ авч үл болно.

2. Консулын албан тушаалтнаас мэдүүлэг авах шаардлагатай байгууллага түүний чиг үүргээ гүйцэтгэхэд нь саад учруулахаас зайлсхийнэ. Уг байгууллага боломжтой бол мэдүүлгийг түүний өргөө буюу консулын байгууллагад, эсхүл бичгээр авч болно.

3. Консулын байгууллагын гишүүд чиг үүргээ гүйцэтгэхтэй холбогдсон асуудлаар мэдүүлэг өгөх буюу үүрэгтээ хамаарах албан захидал харилцаа, баримт бичгийг үзүүлэх үүрэггүй. Мөн тэд томилогч улсын хууль тогтоомжийг шинжээчийн хувьд тайлбарласан мэдүүлэг өгөх үүрэггүй.

45 дугаар зүйл

Эрх ямба, дархан эрхээс татгалзах

1. Томилогч улс 41, 43, 44 дүгээр зүйлд заасан консулын байгууллагын гишүүдийн эрх ямба, дархан эрхээс татгалзаж болно.

2. Энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт зааснаас бусад тохиолдолд тийнхүү татгалзаж байгаагаа тодорхой илэрхийлж, хүлээн авагч улсад бичгээр мэдэгдэнэ.

3. 43 дугаар зүйлийн дагуу шүүхийн харьяаллаас чөлөөлөгдөх дархан эрх эдлэх боломжтой консулын албан тушаалтан буюу консулын албан хаагч нэхэмжлэл гаргах тохиолдолд тухайн үндсэн нэхэмжлэлтэй нь шууд холбоотой ямар нэгэн сөрөг нэхэмжлэл

гарвал тэр шүүхийн харьяаллаас чөлөөлөгдөх дархан эрхээ алдана.

4. Иргэний буюу захиргааны хэргийн харьяаллаас чөлөөлөгдөх дархан эрхээс татгалзах нь шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэлийн талаар эдлэх дархан эрхээс татгалзаж байгаа хэрэг биш бөгөөд энэ тухайд жич татгалзах шаардлагатай.

46 дугаар зүйл

Гадаадын иргэдийн бүртгэл, оршин суух зөвшөөрөл авахаас чөлөөлөх

1. Консулын албан тушаалтан, консулын албан хаагчид, тэдэнтэй хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүд нь гадаадын иргэдийн бүртгэл, оршин суух зөвшөөрөл авах талаар хүлээн авагч улсын хууль, журамд заасан бүх үүргээс чөлөөлөгдөнө.

2. Томилогч улсын байнгын албан хаагч биш, эсхүл хүлээн авагч улсад ашиг олохоор хувийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа консулын албан хаагч, мөн түүний гэр бүлийн аль ч гишүүнд энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн заалт үл хамаарна.

47 дугаар зүйл

Ажилд орох зөвшөөрөл авахаас чөлөөлөх

1. Консулын байгууллагын гишүүд томилогч улсын төлөө ажил гүйцэтгэхдээ гадаадын хүмүүсийг хөлслөн ажиллуулах тухай хүлээн авагч улсын хууль, журамд заасан ажилд орох зөвшөөрөл авахтай холбогдсон аливаа үүргээс чөлөөлөгдөнө.

2. Консулын албан тушаалтны болон консулын албан хаагчдын гэрийн хувь ажилтан хүлээн авагч улсад орлого олохоор хувийн бусад үйл ажиллагаа эрхэлдэггүй бол энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан үүргээс чөлөөлөгдөнө.

48 дугаар зүйл

Нийгэм хангамжийн хууль, журмаас чөлөөлөх

1. Энэ зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасныг баримтлах тохиолдолд, консулын байгууллагын гишүүд томилогч улсад гүйцэтгэж буй ажлынхаа тухайд, мөн тэдэнтэй хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүд нь хүлээн авагч улсад хүчин

төгөлдөр байгаа нийгэм хангамжийн хууль, журмын үйлчлэлээс чөлөөлөгдөнө.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу чөлөөлөгдөх нь консулын байгууллагын гишүүдийн зөвхөн хувийн үйлчилгээнд ажиллаж байгаа гэрийн хувь ажилтанд дор дурдсан нөхцөлд мөн хамаарна:

(а) хэрэв тэд хүлээн авагч улсын иргэн биш буюу тэнд байнга оршин суудаггүй бол; мөн

(b) хэрэв тэд томилогч улс буюу гуравдахь улсад хүчин төгөлдөр байгаа нийгэм хангамжийн хууль, журамд хамрагдаж байгаа бол.

3. Энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасны дагуу чөлөөлөхөд үл хамаарагдах хүнийг хөлсөлж байгаа консулын байгууллагын гишүүд хүлээн авагч улсад хүчин төгөлдөр байгаа нийгэм хангамжийн хууль, журмаар ажил олгогчдод хүлээлгэсэн үүргийг мөрдөн биелүүлнэ.

4. Хэрэв хүлээн авагч улс зөвшөөрвөл энэ зүйлийн 1, 2 дахь хэсэгт заасны дагуу чөлөөлөгдөх нь тэр улсын нийгэм хангамжийн тогтолцоонд сайн дураар оролцоход саад болохгүй.

49 дүгээр зүйл

Татвар, хураамжаас чөлөөлөх

1. Консулын албан тушаалтан, консулын албан хаагчид болон тэдэнтэй хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүд дор дурдсанаас бусад тохиолдолд хувь хүнд болон эд хөрөнгөнд ногдуулах улс, муж, орон нутгийн бүх татвар, хураамжаас чөлөөлөгдөнө:

(а) барааны үнэ буюу үйлчилгээний хөлсөнд шингээдэг шууд бус татвар;

(b) 32 дугаар зүйлийн заалтыг хэрэглэхийн хамт, хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт байгаа хувийн үл хөдлөх эд хөрөнгөнд ногдуулах татвар, хураамж;

(c) 51 дүгээр зүйлийн (b) дэд хэсэгт заасны дагуу чөлөөлөгдөхөөс бусад эд хөрөнгө, өвлөх, өв залгамжлах, эд хөрөнгийг шилжүүлэхэд хүлээн авагч улсаас ногдуулах татвар, хураамж;

(d) хүлээн авагч улсад эх сурвалж нь байгаа мөнгөн хөрөнгөөс орох орлогыг оролцуулан

хувийн орлогоос авах татвар, хураамж, мөн хүлээн авагч улсын арилжааны буюу санхүүгийн байгууллагад оруулсан хөрөнгөнд ногдуулах татвар, хураамж;

(е) тодорхой төрлийн үйлчилгээнээс авах хураамж;

(f) 32 дугаар зүйлд заасны дагуу чөлөөлөгдөхөөс бусад бүртгэл, шүүх, цэс дансны болон барьцааны татвар, тэмдэгтийн хураамж.

2. Үйлчлэх бүрэлдэхүүний гишүүд тэдний ажлын цалин хөлсөнд ногдуулах татвар, хураамжаас чөлөөлөгдөнө.

3. Хүлээн авагч улсад цалин хөлс нь ашиг орлогын татвараас чөлөөлөгдөхгүй хүмүүсийг хөлслөн ажиллуулж байгаа консулын байгууллагын гишүүд орлогын татварын тухайд хүлээн авагч улсын хууль, журмын дагуу хөлслөн авагчдад хүлээлгэх үүргийг мөрдөн биелүүлнэ.

50 дугаар зүйл

Гаалийн татвар, үзлэгээс чөлөөлөх

1. Хүлээн авагч улс хадгалах, тээвэрлэх болон адилтгах үйлчилгээний хураамжаас бусад гаалийн бүх татвар, холбогдох төлбөрөөс дор дурдсан эд юмсыг чөлөөлж оруулахыг өөрөө тогтоох хууль, журмын дагуу зөвшөөрнө:

(а) консулын байгууллагын албан хэрэгцээнд зориулсан эд юмс;

(b) консулын албан тушаалтан, түүнтэй хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүдийн гэр ахуйд зориулсан эд юмсыг оролцуулан тэдний амины хэрэглээний эд юмс; Хэрэглээний эд юмсын тоо нь холбогдох хүмүүсийн шууд хэрэгцээнд шаардагдах хэмжээнээс хэтрэхгүй байвал зохино.

2. Консулын албан хаагчид энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан эрх ямба, хөнгөлөлтийг анх төвхнөн суурьших үедээ авчирсан эд юмсын тухайд эдэлнэ.

3. Консулын албан тушаалтан, тэдний хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүдийн авч яваа хувийн ачаа тээш гаалийн үзлэгээс чөлөөлөгдөнө. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн (b) дэд хэсэгт зааснаас өөр эд юмс, эсхүл

хүлээн авагч улсын хууль, журмаар оруулах, гаргахыг нь хориглосон буюу хорио цээрийн дүрмээр зохицуулагдах ёстой эд юмс ачаа тээшинд байгаа гэж сэрдэх баттай үндэслэл байгаа тохиолдолд л гаалийн үзлэг хийж болно. Тийм үзлэг хийх бол холбогдох консулын албан тушаалтан буюу түүний гэр бүлийн гишүүнийг байлцуулан гүйцэтгэнэ.

51 дүгээр зүйл

Консулын байгууллагын гишүүн, тэдний гэр бүлийн гишүүдийн өв хөрөнгө

Консулын байгууллагын гишүүн, эсхүл түүнтэй хамт амьдран сууж байсан гэр бүлийн гишүүн нас барсан тохиолдолд хүлээн авагч улс:

(a) хүлээн авагч улсад худалдан авсан бөгөөд уг хүнийг нас барах үед гадаадад гаргахыг хориглосон түүний аливаа бусад хөдлөх эд хөрөнгийг гаргахыг зөвшөөрнө;

(b) нас барагч гагцхүү консулын байгууллагын гишүүний хувьд буюу түүний гэр бүлийн гишүүний хувьд хүлээн авагч улсад сууж байсантай шууд холбогдон тэнд байгаа хөдлөх эд хөрөнгөнд улс, муж, орон нутгийн өвийн болон өв залгамжлалын ямар нэгэн хураамж, түүнчлэн эд хөрөнгө шилжүүлэх хураамж ногдуулахгүй.

52 дугаар зүйл

Иргэний дайчилгаа, төлбөрөөс чөлөөлөгдөх Хүлээн авагч улс консулын байгууллагын гишүүд, тэдэнтэй хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүдийг иргэний болон улсын албан журмын дайчилгаанаас тэдгээрийн шинж чанарыг үл харгалзан, түүнчлэн хөрөнгө дайчлах, дайны татвар ногдуулах, орон байранд нь цэрэг байрлуулах зэрэг цэргийн албан журмын үүргээс чөлөөлнө.

53 дугаар зүйл

Консулын эрх ямба, дархан эрх эдлэж эхлэх, дуусах

1. Консулын байгууллагын гишүүн бүр албан тушаалаа хүлээн авахаар очихдоо хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт орсон мөчөөс, эсхүл нэгэнт тэр улсын нутаг дэвсгэрт байгаа бол консулын байгууллагад үүрэгт ажлаа гүйцэтгэж эхэлсэн мөчөөс эхлэн энэхүү

конвенцид заасан эрх ямба, дархан эрхийг эдэлнэ.

2. Консулын байгууллагын гишүүний хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүд болон гэрийн хувь ажилтан энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу уг гишүүнд эрх ямба, дархан эрх олгосон мөчөөс, эсхүл тэд хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрт орсон буюу уг гишүүний гэр бүлийн гишүүн буюу гэрийн хувь ажилтан болсон мөчөөс эхлэн эдгээрийн аль нь сүүлд тохиолдсоныг харгалзан энэхүү конвенцид заасан эрх ямба, дархан эрхийг эдэлнэ.

3. Консулын байгууллагын гишүүний албан үүрэг дуусгавар болоход уг хүнийг хүлээн авагч улсын нутаг дэвсгэрээс гарсан буюу гарч болох боломжийн хугацаа дууссан мөчөөс эхлэн эдгээрийн аль нь түрүүнд тохиолдсоныг харгалзан түүний эрх ямба, дархан эрх, мөн түүнтэй хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүд, гэрийн хувь ажилтны эрх ямба, дархан эрх ердийн байдлаар дуусгавар болох бөгөөд харин тэр хугацааг дуусах хүртэл зэвсэгт мөргөлдөөн гарсан ч эрх ямба, дархан эрх хүчинтэй хэвээр байна. Энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт дурдсан хүмүүсийн тухайд гэвэл тэд консулын байгууллагын гишүүний гэр бүлийн гишүүн байхаа больсон буюу уг гишүүнд хувиар үйлчлэхээ больсон мөчөөс эрх ямба, дархан эрх эдлэх нь дуусгавар болно, гэхдээ тэдгээр хүн хүлээн авагч улсаас боломжийн хугацаанд гарах гэж байгаа бол тэднийг явах хүртэл эрх ямба, дархан эрх нь хүчинтэй хэвээр байна.

4. Харин консулын албан тушаалтан буюу консулын албан хаагчид үүрэгт ажлаа гүйцэтгэх үед хийсэн үйлдлийн тухайд шүүхийн харьяаллаас чөлөөлөгдөх дархан эрх нь хугацаагүй хэвээр байна.

5. Консулын байгууллагын гишүүн нас барсан тохиолдолд түүнтэй хамт амьдран сууж байсан гэр бүлийн гишүүд нь хүлээн авагч улсаас гарч явах буюу гарах боломжийн хугацаа дуусах мөч хүртэл эдгээрийн аль нь түрүүнд тохиолдохыг

харгалзан, олгогдсон эрх ямба, дархан эрхээ хэвээр эдэлнэ.

54 дүгээр зүйл

Гуравдахь улсын үүрэг

1. Консулын албан тушаалтан албан тушаалдаа орох буюу уг албандаа эргэж очих, эсхүл томилогч улсдаа буцах замдаа шаардлагатай бол виз олгосон гуравдахь улсын нутаг дэвсгэрийг дамжин өнгөрөх буюу уг нутаг дэвсгэрт байхад тэрхүү гуравдахь улс түүнд энэхүү конвенцийн бусад зүйлд заасан бөгөөд дамжин өнгөрөх буюу буцахад нь шаардагдах бүх дархан эрхийг эдлүүлнэ. Энэ заалт консулын албан тушаалтанг дагалдан яваа эсхүл түүнтэй нийлэхээр буюу томилогч улсад буцахаар тусдаа яваа түүний хамт амьдран суудаг бөгөөд эрх ямба, дархан эрх бүхий түүний гэр бүлийн аль ч гишүүнд нэгэн адил хамаарна.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасантай адил нөхцөл байдалд консулын байгууллагын бусад гишүүн, тэдэнтэй хамт амьдран суугаа гэр бүлийн гишүүд нутаг дэвсгэрээр нь дамжин өнгөрөхөд гуравдахь улс саад хийж үл болно.

3. Гуравдахь улс нутаг дэвсгэрээр нь дамжин өнгөрч байгаа нууц түлхүүртэй буюу шифрлэсэн илгээлтийг оролцуулан албан захидал, бусад албан мэдээг энэхүү конвенцийн дагуу хүлээн авагч улсын нэгэн адил хамгаалж, чөлөөтэй нэвтрүүлнэ. Тэдгээр улс хэрэв шаардлагатай бол виз олгосон консулын элчид, мөн дамжин өнгөрч байгаа консулын шууданд энэхүү конвенцийн дагуу хүлээн авагч улсын нэгэн адил халдашгүй байх эрх олгож, хамгаална.

4. Энэ зүйлийн 1, 2, 3 дахь хэсэгт заасан гуравдахь улсуудын хүлээх үүрэг нь тэдгээрт дурдсан хүмүүс, албан харилцааны мэдээ, консулын шуудан гуравдахь улсын нутаг дэвсгэрт давагдашгүй хүчин зүйлийн шалтгаанаар нэвтрэн орсон тохиолдолд нэгэн адил хамаарна.

55 дугаар зүйл

Хүлээн авагч улсын хууль, журмыг хүндэтгэх

1. Эрх ямба, дархан эрх эдлэгч бүх хүн хүлээн авагч улсын хууль, журмыг өөрсдийн эрх ямба, дархан эрхэд хохиролгүйгээр хүндэтгэх үүрэгтэй. Тэд мөн уг улсын дотоод хэрэгт оролцохгүй байх үүрэгтэй.

2. Консулын байрыг консулын чиг үүрэг гүйцэтгэхэд үл нийцэх зорилгод ашиглаж үл болно.

3. Энэ зүйлийн 2 дахь хэсгийн заалт нь консулын байр байгаа барилгын хэсэгт өөр салбар, байгууллагын албан байр байрлуулах боломжийг үгүйсгэхгүй бөгөөд тэгэхдээ уг салбар байгууллагад гаргаж өгсөн хэсэг нь консулын байгууллагын ашиглаж байгаа хэсгээс тусгаарлагдсан байвал зохино. Энэ тохиолдолд дээрх албан байр нь энэхүү конвенцийн зорилгод консулын байрны хэсэгт тооцогдохгүй.

56 дугаар зүйл

Гуравдахь этгээдэд учруулсан хохирлоос даатгуулах

Консулын байгууллагын гишүүд зам тээврийн хэрэгсэл, хөлөг онгоц, нисэх онгоц хэрэглэснээс үүдэн гуравдахь этгээдэд учирч болох хохирлоос даатгуулах тухай хүлээн авагч улсын хууль, журамд заасан аливаа шаардлагыг биелүүлнэ.

57 дугаар зүйл

Ашиг олох зорилгоор хувийн үйл ажиллагаа эрхлэхтэй холбогдсон тусгай заалтууд

1. Орон тооны консулын албан тушаалтан хувийн ашиг орлогын үүднээс хүлээн авагч улсад мэргэжлийн буюу арилжааны ямар нэг үйл ажиллагаа эрхлэхгүй.

2. Энэ бүлэгт заасан эрх ямба, дархан эрх дараахь хүмүүст хамаарахгүй:

(а) хүлээн авагч улсад ашиг олох зорилгоор хувийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа консулын албан хаагч буюу үйлчлэх бүрэлдэхүүний гишүүд;

(b) энэ хэсгийн (а) дэд хэсэгт дурдсан хүмүүсийн гэр бүлийн гишүүд буюу гэрийн хувь ажилтнууд;

(c) консулын байгууллагын гишүүний гэр бүлийн гишүүд хүлээн авагч улсад ашиг олох

зорилгоор хувийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа бол.

III БҮЛЭГ

ӨРГӨМЖИТ КОНСУЛЫН АЛБАН

ТУШААЛТАН,

ТЭДНИЙ ТЭРГҮҮЛСЭН КОНСУЛЫН

БАЙГУУЛЛАГАД

ХАМААРАХ ДЭГЛЭМ

58 дугаар зүйл

Давуу эрх, эрх ямба, дархан эрхэд холбогдох нийтлэг заалт

1. 28, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38, 39 дүгээр зүйл, 54 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, 55 дугаар зүйлийн 2, 3 дахь хэсгийн заалт өргөмжит консулын албан тушаалтны тэргүүлсэн консулын байгууллагад хамаарна. Мөн ийм консулын байгууллагын давуу эрх, эрх ямба, дархан эрхийг 59, 60, 61, 62 дугаар зүйлээр зохицуулна.

2. 42, 43 дугаар зүйл, 44 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэг, 45, 53 дугаар зүйл, 55 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсгийн заалт өргөмжит консулын албан тушаалтанд хамаарна. Мөн тэдгээр албан тушаалтны давуу эрх, эрх ямба, дархан эрхийг 63, 64, 65, 66, 67 дугаар зүйлээр зохицуулна.

3. Энэхүү конвенцид заасан эрх ямба, дархан эрх өргөмжит консулын албан тушаалтны гэр бүл буюу өргөмжит консулын албан тушаалтны тэргүүлсэн консулын газарт ажилладаг консулын албан хаагчийн гэр бүлийн гишүүдэд хамаарахгүй.

4. Өөр өөр улсад суугаа өргөмжит консулын албан тушаалтнуудын тэргүүлсэн консулын байгууллагууд хүлээн авагч хоёр улсын зөвшөөрөлгүйгээр хоорондоо консулын шуудан солилцохыг үл зөвшөөрнө.

59 дүгээр зүйл

Консулын байрыг хамгаалах

Хүлээн авагч улс өргөмжит консулын албан тушаалтны тэргүүлсэн консулын байгууллагын консулын байранд элдвээр халдах буюу хохирол учруулахаас хамгаалах, консулын байгууллагын амгалан тайван байдлыг элдвээр алдагдуулах, буюу түүний нэр төрийг доромжлохоос урьдчилан

сэргийлэх талаар шаардлагатай бүх арга хэмжээг авна.

60 дугаар зүйл

Консулын байрыг татвар, хураамжаас чөлөөлөх

1. Өргөмжит консулын албан тушаалтны тэргүүлсэн бөгөөд томилогч улсын өмчилсэн буюу түрээслэсэн консулын байгууллагын консулын байрыг тодорхой төрлийн үйлчилгээний хөлсөөс бусад улс, муж, орон нутгийн бүх татвар, хураамжаас чөлөөлнө.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасны дагуу татвар, хураамжаас чөлөөлөх нь томилогч улстай гэрээ байгуулсан хүн хүлээн авагч улсын хууль, журмын дагуу ногдуулах татвар, хураамжинд үл хамаарна.

61 дүгээр зүйл

Консулын архив, баримт бичгийн халдашгүй байдал

Өргөмжит консулын албан тушаалтны тэргүүлсэн консулын байгууллагын консулын архив, баримт бичиг нь консулын байгууллагын тэргүүн, түүнтэй хамт ажиллаж байгаа аль ч хүний хувийн захидал, мөн тэдний мэргэжил, эрхэлсэн ажилтай холбогдох материал, ном, баримт бичиг зэрэг бусад баримт бичгээс тусдаа байгаа бол хэдийд ч, хаана ч халдашгүй байна.

62 дугаар зүйл

Гаалийн татвараас чөлөөлөх

Хүлээн авагч улс өргөмжит консулын албан тушаалтны тэргүүлсэн консулын байгууллагын гагцхүү албан хэрэгцээний дараахь эд юмсыг хадгалах, тээвэрлэх болон адилтгах үйлчилгээний хураамжаас бусад гаалийн бүх татвар, хураамж, холбогдох төлбөрөөс чөлөөлж оруулахыг өөрөө тогтоох хууль, журмын дагуу зөвшөөрнө: төрийн сүлд, далбаа, хаяг, тамга, тэмдэг, ном, албаны хэвлэмэл материал, бичиг хэргийн тавилга, бичиг хэргийн тоног хэрэгсэл болон консулын байгууллагад томилогч улсаас хангаж байгаа буюу шаардан авсан бусад эд зүйл юм.

63 дугаар зүйл

Эрүүгийн хэрэг

Хэрэв өргөмжит консулын албан тушаалтны эсрэг эрүүгийн хэрэг үүсгэвэл тэрбээр эрх бүхий байгууллагад хүрэлцэн очих ёстой. Чингэхдээ шүүх ажиллагааны үед түүний албан байдлыг харгалзан хүндэтгэж, түүнийг баривчилсан буюу албадан саатуулснаас бусад тохиодолд консулын чиг үүргээ гүйцэтгэхэд нь саад учруулахаас аль болохоор зайлсхийнэ. Өргөмжит консулын албан тушаалтныг албадан саатуулах шаардлага гарвал хэргийг аль болох богино хугацаанд үүсгэнэ.

64 дүгээр зүйл

Өргөмжит консулын албан тушаалтныг хамгаалах

Хүлээн авагч улс өргөмжит консулд түүний албан тушаалд нь шаардагдах хамгаалалт үзүүлэх үүрэгтэй.

65 дугаар зүйл

Гадаадын иргэдийн бүртгэл, оршин суух зөвшөөрөл авахаас чөлөөлөх

Хүлээн авагч улсад хувийн ашиг олохоор мэргэжлийн болон арилжааны үйл ажиллагаа эрхлэгчдээс бусад өргөмжит консулын албан тушаалтан гадаадын иргэдийн бүртгэл, оршин суух зөвшөөрөл авах талаар хүлээн авагч улсын хууль, журамд заасан бүх үүргээс чөлөөлөгдөнө.

66 дугаар зүйл

Татвар, хураамжаас чөлөөлөх

Өргөмжит консулын албан тушаалтны консулын чиг үүрэг гүйцэтгэж байгаагийн тухайд томилогч улсаас авч байгаа цалин хөлс, мөнгөн шагналыг бүх татвар, хураамжаас чөлөөлнө.

67 дугаар зүйл

Иргэний дайчилгаа, төлбөрөөс чөлөөлөгдөх

Хүлээн авагч улс өргөмжит консулын албан тушаалтнуудыг иргэний болон улсын албан журмын дайчилгаанаас тэдгээрийн шинж чанарыг үл харгалзан, түүнчлэн хөрөнгө дайчлах, дайны татвар ногдуулах, орон байранд нь цэрэг байрлуулах зэрэг цэргийн албан журмын үүргээс чөлөөлнө.

68 дугаар зүйл

Өргөмжит консулын албан тушаалтныг

ажиллуулах сайн дурын шинж чанар
Улс бүр өргөмжит консулын албан
тушаалтныг томилох буюу хүлээн авах
эсэхээ өөрсдөө чөлөөтэй шийдвэрлэнэ.

IV БҮЛЭГ

НИЙТЛЭГ ЗААЛТУУД

69 дүгээр зүйл

Консулын байгууллагын тэргүүн биш
консулын төлөөлөгч

1. Томилогч улсаас консулын байгууллагын
тэргүүнээр томилогдоогүй консулын
төлөөлөгчийн тэргүүлсэн консулын
төлөөлөгчийн газрыг байгуулах, хүлээн авах
эсэхээ улс бүр чөлөөтэй шийдвэрлэнэ.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт дурдсан
консулын төлөөлөгчийн газраас үйл
ажиллагаа явуулах нөхцөл, түүнийг
хариуцаж байгаа консулын төлөөлөгчийн
эдэлж болох эрх ямба, дархан эрхийг
томилогч улс болон хүлээн авагч улс
хоорондоо тохиролцож тогтооно.

70 дугаар зүйл

Дипломат төлөөлөгчийн газар консулын
чиг үүрэг гүйцэтгэх

1. Дипломат төлөөлөгчийн газар консулын
чиг үүрэг гүйцэтгэхэд энэхүү конвенцийн
заалт утгаараа тохирч буй түвшинд
хамаарна.

2. Консулын хэлтэст ажиллахаар
томилогдсон буюу консулын чиг үүрэг
гүйцэтгэхийг өөр хэлбэрээр даалгасан
дипломат төлөөлөгчийн газрын гишүүдийн
овог нэрийг хүлээн авагч улсын гадаад
хэргийн яаманд буюу уг яамнаас заасан
байгууллагад мэдэгдэнэ.

3. Дипломат төлөөлөгчийн газар консулын
чиг үүргээ гүйцэтгэхдээ дараахь
байгууллагатай харилцаж болно:

(а) консулын тойргийн орон нутгийн
байгууллагууд;

(b) хүлээн авагч улсын хууль, журам, заншил
буюу холбогдох олон улсын гэрээгээр
зөвшөөрсөн бол хүлээн авагч улсын төв
байгууллагууд.

4. Энэ зүйлийн 2 дахь хэсэгт заасан
дипломат төлөөлөгчийн газрын гишүүдийн

эрх ямба, дархан эрхийг дипломат харилцааны тухай олон улсын эрх зүйн хэм хэмжээгээр үргэлжлүүлэн зохицуулна.

71 дүгээр зүйл

Хүлээн авагч улсын иргэд, уг улсад байнгын оршин суугчид

1. Хэрэв консулын албан тушаалтан хүлээн авагч улсын иргэн буюу уг улсад байнга оршин суугч бөгөөд хүлээн авагч улс түүнд нэмэлт давуу эрх, эрх ямба, дархан эрх олгоогүй бол тэрбээр чиг үүргээ гүйцэтгэхтэй холбогдсон албан үйл ажиллагааны тухайд гагцхүү шүүхийн харьяаллаас чөлөөлөгдөх дархан эрх, хувийн халдашгүй эрх, мөн 44 дүгээр зүйлийн 3 дахь хэсэгт заасан эрх ямбыг эдэлнэ. Хүлээн авагч улс эдгээр консулын албан тушаалтны хувьд 42 дугаар зүйлд заасан үүргийг мөн биелүүлнэ. Хэрэв уг консулын албан тушаалтны эсрэг эрүүгийн хэрэг үүсгэвэл түүнийг баривчилсан буюу албадан саатуулснаас бусад тохиолдолд байцаан шийтгэх ажиллагааг явуулахдаа консулын чиг үүргээ гүйцэтгэхэд нь саад учруулахаас аль болохоор зайлсхийнэ.

2. Хүлээн авагч улсын иргэн буюу уг улсад байнга оршин суугч консулын байгууллагын бусад гишүүн, тэдний гэр бүлийн гишүүд, мөн энэ зүйлийн 1 дэх хэсэгт заасан консулын албан тушаалтны гэр бүлийн гишүүд гагцхүү хүлээн авагч улсаас тэдэнд олгосон түвшинд давуу эрх, эрх ямба, дархан эрх эдэлнэ. Консулын байгууллагын гишүүний гэр бүлийн гишүүд, гэрийн хувь ажилтнууд хүлээн авагч улсын иргэн буюу уг улсад байнга оршин суугч бол гагцхүү хүлээн авагч улсаас тэдэнд олгосон түвшинд давуу эрх, эрх ямба, дархан эрх эдэлнэ. Гэхдээ хүлээн авагч улс эдгээр хүнд хуулийн дагуу хариуцлага хүлээлгэхдээ консулын байгууллагын чиг үүрэг гүйцэтгэхэд нь саад учруулахгүй байна.

72 дугаар зүйл

Алагчилан үзэхгүй байх

1. Хүлээн авагч улс энэхүү конвенцийн заалтыг хэрэглэхдээ улсуудыг алагчилан үзэж үл болно.

2. Гэвч доорхи тохиолдолд алагчилан үзсэн гэж тооцохгүй:

(a) томилогч улсын нутаг дэвсгэрт байгаа хүлээн авагч улс консулын байгууллагын тухайд энэхүү конвенцийн аль нэг заалтыг хязгаартай хэрэглэсний хариуд хүлээн авагч улс уг заалтыг хязгаартай хэрэглэсэн бол;

(b) хоёр улс бие биедээ энэхүү конвенцид зааснаас илүү таатай дэглэм олгохоор тохиролцсон буюу тэгж заншсан бол.

73 дугаар зүйл

Энэхүү конвенц олон улсын бусад хэлэлцээрт нөлөөлөх эсэх

1. Энэхүү конвенцийн заалтууд оролцогч улсуудын хооронд мөрдөж буй олон улсын бусад хэлэлцээрт нөлөөлөхгүй.

2. Улсууд энэхүү конвенцийн заалтуудыг бататгасан, түүнд нэмэлт оруулсан, дэлгэрүүлсэн буюу өргөтгөсөн олон улсын хэлэлцээр байгуулахад Конвенцийн нэг ч заалт саад болохгүй.

V БҮЛЭГ

ТӨГСГӨЛИЙН ЗААЛТ

74 дүгээр зүйл

Гарын үсэг зурах

Энэхүү конвенц Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын буюу түүний аль нэг төрөлжсөн байгууллагын гишүүн бүх улс, эсхүл Олон улсын шүүхийн дүрэмд оролцогч улсууд, түүнчлэн Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий Ассамблейгаас энэхүү конвенцид оролцогч болохыг урьсан аливаа бусад улс 1963 оны аравдугаар сарын 31-ний өдөр хүртэл Бүгд Найрамдах Австри Улсын Холбооны гадаад хэргийн яаманд, энэ өдрөөс хойш 1964 оны гуравдугаар сарын 31-ний өдөр хүртэл Нью-Йорк хот дахь Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Төв байранд гарын үсэг зурахад нээлттэй байна.

75 дугаар зүйл

Соёрхон батлах

Энэхүү конвенцийг соёрхон батлана. Батламж жуух бичгийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хадгалуулна.

76 дугаар зүйл

Нэгдэн орох

74 дүгээр зүйлд дурдсан дөрвөн зэрэглэлийн аль нэгд багтах аливаа улс энэхүү конвенцид нэгдэн орж болно. Нэгдэн орсон тухай баримт бичгийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хадгалуулна.

77 дугаар зүйл

Хүчин төгөлдөр болох

1. Энэхүү конвенц хорин хоёр дахь батламж жуух бичиг буюу нэгдэн орсон тухай баримт бичгийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хадгалуулахаар хүлээлгэн өгсөн өдрөөс хойш гуч дахь өдрөөс хүчин төгөлдөр болно.

2. Хорин хоёр дахь батламж жуух бичиг буюу нэгдэн орсон тухай баримт бичгийг хадгалуулахаар хүлээлгэн өгснөөс хойш энэхүү конвенцийг соёрхон батласан буюу түүнд нэгдэн орсон улс бүрийн тухайд уг улс батламж жуух бичгээ буюу нэгдэн орсон тухай баримт бичгээ хадгалуулахаар хүлээлгэн өгснөөс хойш гуч дахь өдрөөс Конвенц хүчин төгөлдөр болно.

78 дугаар зүйл

Ерөнхий нарийн бичгийн даргын илгээх мэдээлэл

Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргаас 74 дүгээр зүйлд дурдсан дөрвөн зэрэглэлийн аль нэгд багтах бүх улсад дор дурдсаныг мэдээлнэ:

(a) 74, 75, 76 дугаар зүйлийн дагуу энэхүү конвенцид гарын үсэг зурсан тухай, түүнчлэн батламж жуух бичиг буюу нэгдэн орсон тухай баримт бичгийг хадгалуулахаар хүлээлгэн өгсөн тухай;

(b) 77 дугаар зүйлийн дагуу энэхүү конвенц хүчин төгөлдөр болох он, сар, өдрийн тухай.

79 дүгээр зүйл

Адил хүчинтэй эх бичвэрүүд

Энэхүү конвенцийн англи, испани, орос, франц, хятад хэлээр үйлдсэн адил хүчинтэй жинхэнэ эхийг Нэгдсэн Үндэстний Байгууллагын Ерөнхий нарийн бичгийн даргад хадгалуулах бөгөөд Ерөнхий нарийн

бичгийн дарга түүний баталгаат хуулбарыг 74 дүгээр зүйлд дурдсан дөрвөн зэрэглэлийн аль нэгд багтах бүх улсад илгээнэ.

Хэмээснийг нотлон тус тусын засгийн газраас зохих ёсоор олгосон бүрэн эрх бүхий дор гарын үсэг зурсан төлөөлөгчид энэхүү конвенцид гарын үсэг зурцгаав.

Нэг мянга есөн зуун жаран гурван оны дөрөвдүгээр сарын хорин дөрөвний өдөр Вена хотноо үйлдэв.